

Nova godina je započela

Vrijeme je da pomognemo djeci kako
bi postali aktivni digitalni građani

Za učitelje

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Biti online

Pristup i uključivanje

Digitalna tehnologija tijekom cijele godine može zblížiti djecu s obitelji i prijateljima iz udaljenih mjesta. Isto tako može podijeliti ljude dajući prednost onima koji ju imaju i znaju iskoristiti njezine mogućnosti, ali i manje sretnima uskratiti razne prilike.

- Potaknite učenike da istraže inovativne načine na koji se tehnologija može koristiti kako bi pomogla djeci s poteškoćama.
- Neka učenici predstave svoje zaključke, a ostatak razreda neka glasanjem odabere najzanimljiviji.

Učenje i kreativnost

Početak nove godine predstavlja i nove početke, a time i idealno vrijeme da potaknemo djecu na istraživanje novih tema. Digitalna tehnologija može potpomognuti njihovu maštovitost. Istražujte s njima kako bi vam pokazali svoje digitalne vještine.

- Učenicima zadajte zadatak da u malim grupama naprave prezentaciju o tome kako ljudi slave Novu godinu u zemlji na nekom od udaljenih kontinenata.
- Podsjetite ih na autorska prava ako će preuzimati i koristiti tuđe fotografije.

Mediji i informatička pismenost

Dok su svima na pameti novogodišnje odluke potaknite djecu na razmišljanje o medijima koje koriste i na način kako mediji mogu utjecati na ono što žele i rade.

- Grupe mogu nastaviti svoj rad na prethodnoj aktivnosti pripremajući detaljniju prezentaciju o zemlji koju su odabrali za predstavljanje: kratka povijest te zemlje, geografska obilježja, populacija, poznati spomenici, običaji, nacionalni proizvodi i sl.
- Raspravite o pouzdanosti informacija i budite sigurni da su naveli svoje izvore.

Online dobrobiti

Etika i empatija

Obitelji i prijatelji se često nalaze na kraju godine ili početku nove kako bi izmijenili darove. Raspravite s djecom na koji način još mogu iskazati dobrotu i zahvalnost nekome, a da ne uključuje darivanje.

- Recite učenicima da odaberu datum kada će unutar razreda ili škole organizirati "dan digitalnog građanstva" i da zajedno pronađu jednu ili dvije ideje kako na smislen način proslaviti taj dan.
- Pomozite im da provedu svoje ideje i izmjere njihov učinak.

Zdravlje i dobrobit

Svaki put kada djeca nisu u školi provode više vremena online nego inače. Podsjetite ih da je fizička aktivnost vrlo bitna. To uključuje naše držanje i odmak od ekrana barem jedan sat prije spavanja.

- Pitajte svoje učenike koje video i online igre igraju ili bi htjeli igrati i zajedno ih provjerite na [PEGI](#), Paneuropskom sustavu klasifikacije igara.
- Raspravite zašto je važno poštovati dobna ograničenja i njihove smjernice i kako igre mogu utjecati na njihovo zdravlje i dobrobit.

e-prisutnost i komunikacija

Diljem svijeta se na početku godine izmjenjuje mnoštvo online poruka i želja. To je idealno vrijeme za naglasiti djeci kako njihove poruke koje šalju i ono što rade online i offline pridonosi načinu na koji ih drugi zamjećuju.

- Popričajte s učenicima o važnosti lijepog ponašanja i poštivanja drugih u svim oblicima online i offline komunikacije.
- Na primjer, slanje poruka i čestitki koristeći kratice i emotikone je u redu samo dok se dopisujete s prijateljima, ali nije prikladno za dopisivanje s učiteljima i ostalim odraslim osobama.

Online prava

Aktivno sudjelovanje

Novogodišnje odluke se obično donose kako bi si poboljšali godinu koja nam dolazi. Aktivno sudjelovanje je jedan od načina na koji to možemo ostvariti. Djecu često treba podsjetiti da zajedničkim radom koji uključuje određeni zajednički cilj pridonose stvaranju boljeg mjesta za život.

- Organizirajte razrednu raspravu o trenutno važnoj globalnoj temi poput klimatskih promjena.
- Zadajte učenicima da predstave online ili offline aktivnosti koje bi mogli uvesti sljedeće školske godine, a koja će pridonijeti boljitku života na Zemlji.

Prava i odgovornosti

Kako bi dobro započeli novu godinu potaknite djecu da istraže koliko njihova omiljena online platforma nudi zaštitu i poštu li njihova osnovna prava.

- Pitajte učenike da navedu nekoliko online platformi koje koriste.
- Provjerite nekoliko tih platformi u razredu kako bi vidjeli koliko štite dječja prava poput njihove privatnosti, filtriraju li štetan sadržaj i blokiraju li zahtjeve od nepoznatih osoba.

Privatnost i sigurnost

Djeca često pri kraju godine dobivaju nove video igre, aplikacije, pretplate za online platforme ili igračke koje su povezane na Internet. To je odlična prilika za raspravu o privatnosti i načinima kako ona može biti narušena dok ih koriste.

- Zatražite učenike da provjere politiku o podacima njihove omiljene online igre ili aplikacije i ukratko je predstavite razredu. Što politika govori o zaštiti osobnih podataka i samoj privatnosti?
- Neka isprave/promijene važne rečenice u politici o podacima na način koji je njima razumljiv.

Online prava

Svijest potrošača

Tijekom Nove godine običavamo trošiti više nego inače, a tijekom Covid – 19 pandemije većina te potrošnje odvijala se online. Iskoristite tu situaciju i razgovarajte s djecom kako pretjerana potrošnja može naštetiti okolišu i na što moraju pripaziti dok biraju proizvode online.

- Pitajte učenike da vam kažu što žele dobiti kao poklon.
- Neka pretraže kako i gdje se taj artikl proizvodi te podržava li nacionalnu i lokalnu ekonomiju i poštuje li norme poštene trgovine.

Vrijeme je da pomognemo djeci kako bi postali aktivni digitalni građani

Druge publikacije Vijeća Europe na temu Obrazovanja o Digitalnom Građanstvu

- ▶ Educating for a video game culture – A map for teachers and parents (2021)
- ▶ Digital citizenship education - Trainers' Pack (2020)
- ▶ Digital Citizenship Education – Lesson plans for educators available at <https://www.coe.int/en/web/education/new-materials>
- ▶ Digital Citizenship Education Handbook (2019)
- ▶ Bullying: perspectives, practice and insights (2017)
- ▶ Internet Literacy Handbook (2017)

**Ostale informacije dostupne su na:
www.coe.int/education**

Autori:
Janice Richardson
Veronica Samara

Prevela:
Dunja Mijović

PREMS 012222

HRV

www.coe.int

Vijeće Europe vodeća je organizacija za zaštitu ljudskih prava na našem kontinentu. Broji 47 država članica, uključujući sve članice Europske unije. Sve države članice Vijeća Europe potpisale su Europsku konvenciju o ljudskim pravima, međunarodni ugovor kojemu je cilj zaštita ljudskih prava, demokracije te vladavine prava. Europski sud za ljudska prava nadgleda provedbu Konvencije u državama članicama.

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE